

**ПАРЛАМЕНТЫН СУДАЛГААНЫ АЛБАНААС ГҮЙЦЭТГЭСЭН
СУДАЛГААНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙГ ХЭВЛЭН НИЙТЛҮҮЛЭХ, ОЛОН
НИЙТЭД ТҮГЭЭДЭГ ЭСЭХ ТАЛААРХ ГАДААДЫН
ЗАРИМ ОРНЫ ТУРШЛАГА**

*А.Пагма, Г.Алтан-Оч, Д.Жигваагүнсэл,
Б.Нандингэрэл, Т.Саулегүл*

АГУУЛГА

1. СУДАЛГААНЫ ТОЙМ
2. ГАДААДЫН ЗАРИМ ОРНЫ ТУРШЛАГА
 - АНУ
 - ХБНГУ
 - ТУРК УЛС
 - ОХУ
 - ЭСТОНИ
 - КАНАД
 - АВСТРАЛИ
 - ИХ БРИТАНИ
 - ИРЛАНД

СУДАЛГААНЫ ТОЙМ

Тус судалгаанд нийт 9 улсын парламентын судалгааны албадын судалгааны бүтээгдэхүүнээ хэрхэн нийтэлж, олон нийтэд хүргэдэг талаар судалсан ба ерөнхийдөө нэгтгэж үзвэл энэ асуудлыг дараах байдлаар зохицуулсан байна. Үүнд:

- Судалсан орнуудын ихэнх нь буюу бараг бүх улсын парламентын цахим хуудсанд Судалгааны албаны судалгаа, мэдээллийг нээлттэй байршуулдаг ба олон нийт ашиглах боломжтой.
- Парламентын номын санд хадгалагдах судалгааны тайланг үзэх шаардлагатай энгийн үйлчлүүлэгч хүсэлт гаргаж зөвшөөрлийн дагуу үзэж болно.
- Парламентын цахим мэдээллийн сан, цахим хуудсанд байршуулсан судалгааны мэдээллийг ашиглахдаа уг материалын эх сурвалжийг заавал дурдана.
- Тодорхой тохиолдолд, тухайлбал, шүүх болон төсөв, улсын нууцад хамаарах асуудлаарх судалгааны тайлан, мэдээллийг онлайн болон хэвлэмэл байдлаар олон нийт ашиглах боломжгүй.

ГАДААДЫН ЗАРИМ ОРНЫ ТУРШЛАГА

АНУ¹⁴³

Конгрессийн судалгааны алба нь хууль тогтоох үйл ажиллагаанд туслах дэлхийн хамгийн том судалгааны төв бөгөөд Конгрессийн гишүүд болон Байнгын хороодод мэдээлэл, судалгааны үйлчилгээ үзүүлнэ. Судалгааны алба нь гүйцэтгэх засаглалын байгууллага болон олон нийтийн судалгааны хэрэгцээг хангах үүрэг хүлээдэггүй.¹⁴⁴

Конгрессийн судалгааны албанаас тайлан, дүн шинжилгээ, мэдээлэл, семинар, илтгэл, биечлэн болон утсаар зөвлөгөө өгөх зэрэг төрөл бүрийн үйлчилгээг гишүүд, Байнгын хороод, Конгрессийн дээд, доод танхимд хууль тогтоох үйл ажиллагааны бүх үе шатанд үзүүлэх бөгөөд судалгааны тайлан, дүн шинжилгээг цахим болон хэвлэмэл хэлбэрээр гаргадаг байна.

Судалгааны тайланг хэвлэмэл байдлаар номын санд, цахим хэлбэрээр Судалгааны албаны сайтад www.crs.gov/ бүрэн эхээр нь pdf хэлбэрээр байршуулдаг. Судалгааны албаны 2015 оны тайлан мэдээлэлд: Судалгааны албаны вэб хуудсанд нийт хандсан 2,274,272 хэрэглэгчээс 852,469 нь зөвхөн судалгааны тайлан, бүтээгдэхүүнийг үзсэн тухай мэдээлжээ. Мөн <http://fpc.state.gov/c55787.htm> - Congressional Research Service Reports (CRS) and Issue Briefs/, www.congress.gov зэрэг сайтуудад олон нийтэд зориулан судалгааны тойм, судалгааны мэдээлэл, тайлан зэргийг байршуулдаг.

Конгрессийн судалгааны албанаас судалгаа, мэдээлэл, дүн шинжилгээ, үйл ажиллагааны тайлан зэргийг хэвлэн нийтэлдэг хэдий ч Конгрессийн хууль тогтоох үйл ажиллагаанд хэрэглэгдэх бөгөөд номын санд хадгалагдах судалгааны тайланг үзэх шаардлагатай энгийн үйлчлүүлэгч Конгрессийн ажлын албанд хүсэлт гаргаж зөвшөөрлийн дагуу үзэж болно. Харин зарим тохиолдолд, тухайлбал, шүүх болон төсөв, улсын нууцад хамаарах асуудлаарх судалгааны тайлан, мэдээллийг онлайн болон хэвлэмэл байдлаар үзүүлдэггүй байна.

¹⁴³ Annual Report, Congressional Research Service, Library of Congress Fiscal Year 2015
To the Joint Committee on the Library United States Congress Pursuant to Section 321, Public Law 91-510, Mary B. Mazanec Director,
January 2016- <https://www.fas.org/sgp/crs/crs15.pdf>

¹⁴⁴ "Дэлхийн улс орнуудын парламентын ажлын алба" УБ, 2012 он, 184 дэх тал

Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улс

Германы Бундэстагийн Судалгаа шинжилгээний алба (США)¹⁴⁵ нь Холбооны яамдын мэргэжлийн бүрэн эрхээс үл хамааран Бундэстагийн депутатуудыг тодорхой асуудлын хүрээнд мэдээллээр хангах зорилготой байгууллага юм.

США-нд захиалгыг депутат буюу Бундэстагийн удирдлагаас ирүүлнэ. Уг алба нь жилд 4 300 шахам захиалгыг “халуун шугам”-аар¹⁴⁶ хүлээн авдаг. США нь ерөнхийдөө өөрөө судалгаа шинжилгээний ажил хийдэггүй, харин судалгаа шинжилгээний түвшин, мөн хууль тогтоомжийг ойлгомжтой, гаргацтай гаргаж тавьдаг. США-ны гаргаж байгаа ажлууд нь улстөрөөс ангид байх ёстой. Захиалгаар хийгдсэн ажил нь ерөнхийдөө захиалагчийн эрх мэдэлд 4 долоо хоногийн туршид байдаг. Энэ хугацаа өнгөрсний дараа 2016 оноос хойш хэрэв “нарийн зохицуулагдсан хасах нөхцөл эсрэгцэн бүрдээгүй бол”¹⁴⁷ (Мэдээллийн эрх чөлөөний тухай 2016 оны 2 дугаар сарын шинэ хуулийн дагуу) уг судалгааны ажлыг Бундэстагийн вэб хуудсанд байршуулдаг болсон¹⁴⁸. Депутатууд нь США-ыг үндсэндээ зөвхөн мандаттайгаа холбогдсон ажил төрөлд л ашиглах үүрэгтэй.

США-нд парламентын номын сангуудын дотор дэлхийд 3 дугаарт жагсах, ойролцоогоор 1.4 сая уншлагын нэгж бүхий Германы Бундэстагийн Номын сан харьяалагдана. Түүнээс гадна Германы Бундэстагийн Архив мөн США-нд хамрагдана.

Мөн США нь өөрийн санаачлагаар “Тулгамдсан асуудлууд” нэртэй, 2 хуудаст багтсан судалгааны ажил хийдэг. Үүнийгээ бүх депутатад түгээдэг. Харин вэб хуудсанд илүү боловсруулсан хувилбарыг байршуулж өргөн олны хүртээл болгодог.

США болон Европын тасаг нь депутатуудыг дүн шинжилгээ болон мэргэжлийн салбарын мэдээлэл, үнэлэлт өгч дүгнэсэн байр суурь илэрхийлсэн баримт бичгээр хангаж, тэдэнд дэмжлэг үзүүлдэг¹⁴⁹. США нь зөвхөн дан ганц парламентын төлөө ажилладаг. Түүнчлэн, “Тулгамдсан асуудлууд” болон “Мэдээллийн хуудас”¹⁵⁰, “Европын тулгамдсан асуудлууд” нэртэй товхимолууд гаргадаг. Судалгаа шинжилгээний ажлуудын агуулгад “Хариуцлагаас чөлөөлөх”¹⁵¹ болон “Зохиогчийн эрхийн хамгаалалт”¹⁵²-ын эрх зүйн орчин үйлчилнэ.

Турк улс

Турк улсын парламентын дэргэдэх Судалгааны төв нь Турк Улсын Их Хурал / Межлис/-ын Тамгын газрын Захиргааны зохион байгуулалтын тухай хуулийн 4-р зүйлийн 6 дахь хэсэгт зааснаар Мэдээлэл болон мэдээллийн технологи

¹⁴⁵ Германы Бундэстагийн Судалгаа шинжилгээний алба-Wissenschaftliche Dienste des Deutschen Bundestages https://de.wikipedia.org/wiki/Wissenschaftliche_Dienste_des_Deutschen_Bundestages

¹⁴⁶ Hotline W

¹⁴⁷ германаар “so dem nicht eng gefasste Ausschlussgründe entgegenstehen”

¹⁴⁸ Мэдээллийн эрх чөлөө:Бундэстаг өөрийн дүгнэлтүүдээ сүлжээнд тавьж байна-

Informationsfreiheit:Bundestag stellt seine Gutachten ins Netz

<http://www.zeit.de/digital/internet/2016-02/informationsfreiheit-bundestag-stellt-wissenschaftliche-gutachten-online>

¹⁴⁹ Бундэстаг:Мэргэжлийн мэдээлэл болон дүн шинжилгээ-Bundestag:Fachinformationen und Analysen <http://www.bundestag.de/analysen>

¹⁵⁰ германаар Infobrief

¹⁵¹ германаар Haftungs Ausschluss

¹⁵² германаар Urheberrechtsschutz

хариуцсан Ерөнхий нарийн бичгийн даргын туслахын удирдлага дор үйл ажиллагаагаа явуулахаар зохицуулагдсан.

Турк Улсын Их Хурал /Межлис/-ын Тамгын газрын дэргэдэх Судалгааны албаны ажиллах журмын¹⁵³ дагуу Судалгааны төвийн даргын хүлээн зөвшөөрсөн судалгааны бүтээл нь Ерөнхий нарийн бичгийн дарга баталж гарын үсэг зурснаар ТУИХ-ын Тамгын газрын дэргэдэх Хэвлэлийн цехэд хэвлэгдэж Их Хурлын гишүүдэд хүргэгдэнэ.

Судалгааны төвөөс гаргасан бүтээлийг эх сурвалжийг нь зааж ашиглаж болно.

Судалгааны төвийн үйлчилгээнүүд нь Их Хурлын гишүүнийг түүний бүрэн эрхийн хугацаанд мэдээллээр хангахад чиглэгдсэн байна. Их хурлын гишүүдээс бусад хувь хүн болон бүлгүүд бэлэн болсон судалгааны ажлуудаас ашиглаж болно.

Дээр дурдсан Журамд мэдээлэл авах хүсэлтийг хүлээж авах, мэдээлэл өгөх түүнийг бүртгэх дараахь журмыг заажээ. Үүнд:

- Мэдээлэл авах тухай хүсэлтийг амаар, бичгээр, утсаар болон электрон шуудангаар гаргаж болно. Зарим тохиолдолд Судалгааны төвийн удирдлагаас мэдээлэл авах тухай хүсэлтийг албан бичгээр ирүүлэхийг шаардаж болно.
- Мэдээлэл авах тухай хүсэлтийг Судалгааны төвд ирүүлнэ.
- Мэдээлэл авах тухай хүсэлтийг хүлээж авах, хариу хүргүүлэх болон үүнтэй холбоотой бүхий л үйл ажиллагааны талаархи бүртгэлийг хөтөлнө.
- Мэдээлэл авах тухай хүсэлтэнд хариу өгсөн байдал болон хугацааг бүртгэнэ.

Судалгааны төвийн хугацаат хэвлэл, ном, дижитал эх үүсвэрүүдийг агуулсан Лавлагааны номыг бэлтгэн гаргана.

Лавлагааны номыг бэлтгэн гаргах, түгээх журмыг Их Хурлын Тамгын газрын Номын сангийн албатай хамтран гаргана.

Судалгааны төвөөс бэлтгэн гаргасан судалгааны бүтээлүүдийг Судалгааны төвийн Интранет хуудсанд байршуулж Их Хурлын гишүүдийг танилцах боломжоор хангана.

Судалгааны төвөөс бэлтгэн гаргасан судалгааны материалуудыг ашиглахдаа Судалгааны төвийн аль нэгжид хамааралтай асуудал болохыг сонгож Их Хурлын Тамгын газрын Судалгааны төвийн цахим хуудаснаас холбоо барих зааварчилгааг авч тухайн асуудал хариуцсан албан тушаалтантай биеэр эсвэл утсаар холбогдож, эсвэл цахим хаяг руу нь захиа бичих байдлаар хүсэлтээ илгээх боломжтой. Мэдээлэл авах асуудлынхаа сэдэв, агуулга, хэрэглэх орчин болон хугацааг дурдсан байх нь тухайн хүний хүсэлтэнд богино хугацаанд, шаардлагатай мэдээллийг агуулсан хариу ирүүлэхэд хялбар байдаг тухай тус төвийн цахим хуудсанд дурдсан байна.

ARMER Bülten Судалгааны төвийн бүтээлүүдийн эмхэтгэлийг жилд хоёр удаа эмхэтгэн гаргадаг.

¹⁵³ Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Merkezi Yünetmeliği.
<https://www.tbmm.gov.tr/genser/m35.html>

Оросын Холбооны Улс

ОХУ-ын Холбооны Хурлын Төрийн Думын Тамгын газрын Судалгааны газрын судалгааны ажил нь мэдээлэл-дүн шинжилгээний бичиг, тойм, шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөмж хэлбэрээр гардаг. Тус Судалгааны газар нь “Мэдээлэл-судалгааны эмхэтгэл” /Информационно-аналитический бюллетень/ 10 дугаар, “Судалгааны мэдээлэл”/Аналитический вестник/ 20 дугаарыг хэвлэн гаргадаг байна.

Судалгааны газрын судалгааны бүтээгдэхүүний ихэнхийг Төрийн Думын <http://iam.duma.gov.ru/> цахим хуудасны төрийн Думын мэдээлэл-судалгааны материал гэсэн хэсэгт бүрэн эхээр нь байршуулан олон нийт, шинжээч, судлаачдын хүртээл болгодог ажээ.

Төрийн Думын цахим мэдээллийн санд байршуулахдаа мэдээлэл-судалгааны материалыг дахин хэвлэх ба ишлэсэн тохиолдолд эдгээр эх сурвалжийг заавал дурдана гэдгийг заажээ.

Эстони Улс

Эстони улсын парламент Рийгикогугийн Тамгын газрын Эрх зүй, судалгааны хэлтэс нь судалгааны бүтээгдэхүүний эмхэтгэлийг сард 2 удаа сэдэвчилсэн дугаар хэлбэрээр хэвлэн гаргадаг ба Рийгикогугийн <http://www.riigikogu.ee/r/novosti-i-dokumenty/izdaniya-riigikogu> цахим хуудсанд эмхэтгэлийн бүх дугаарыг цахим хэлбэрээр нээлттэй байршуулжээ.

Их Британи¹⁵⁴

Их Британи улс нь Нийтийн танхим болон Лордын танхим гэсэн 2 танхимтай үйл ажиллагаа явуулдаг бөгөөд эдгээрийн ажлын алба нь 2 тусдаа байдаг.

Нийтийн болон Лордын танхимын Ажлын албадын дэргэд тус тусдаа Номын сан, судалгаа хариуцсан газартай бөгөөд энэхүү газар нь танхимын гишүүд болон ажлын албаны ажилтнуудыг хараат бус мэдээлэл, судалгаагаар хангах үүрэгтэй ажилладаг.

Нийтийн танхимын дэргэдэх Номын сан, судалгааны газар нь хэрэгжиж буй хууль тогтоомж болон байнга асуудаг асуулт, сэдэвчилсэн асуудлаар мэдээлэл болон дүн шинжилгээ хийдэг.

Харин Лордын танхимын дэргэдэх Номын сан, судалгаа хариуцсан газар нь хэрэгжиж буй хууль болон Лордын танхимаар хэлэлцэгдэж буй асуудал, мөн хэлэлцэх явцад гишүүдэд тулгарсан асуудлаар улс төрийн хараат бус дүн шинжилгээ хийдэг.

Эдгээр судалгааны материалыг парламентын цахим хаягт байршуулдаг бөгөөд парламентын гишүүд болон олон нийт үзэх боломжтой байдаг. Тусгайлан хэвлэн гаргадаггүй юм байна. Хэрэв судалгаатай холбоотой нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсвэл холбогдох майл хаягаар хүсэлтээ явуулах боломжтой.

¹⁵⁴ Их Британийн Нийтийн болон Лордын танхимын номын сан, судалгааны газар <http://www.parliament.uk/mps-lords-and-offices/offices/commons/commonslibrary/#jump-link-1>

Австрали¹⁵⁵

Австралийн парламентын ажлын албаны номын сангийн дэргэдэх Судалгаа хариуцсан газар нь хууль тогтоох үйл ажиллагаанд дэмжлэг болох зорилгоор сенатор, төлөөлөгчдийн танхимын гишүүн, байнгын хороод, тэдний ажлын албаны ажилтнуудын хүсэлтээр мэдээлэл, судалгаа, зөвлөх үйлчилгээ үзүүлдэг.

Тус газар нь Парламентын гарын авлага, танилцуулга ном, төсвийн тойм, судалгааны эмхтгэл, товч гарын авлагыг эрхлэх гаргадаг бөгөөд эдгээр материалыг хэвлэмэл болон цахим хэлбэрээр ашиглах боломжтой байдаг. Жилд дунджаар 328 орчим судалгааны материалыг боловсруулан гаргадаг бөгөөд эдгээр материалыг олон нийт нээлттэй ашиглах боломжтой.

Канад Улс¹⁵⁶

Канадын Мэдээлэл, судалгааны алба нь /Information and research service/ Парламентын номын сангийн нэгж бөгөөд Парламентын хууль тогтоох үйл ажиллагааг судалгаа, мэдээллээр хангах үүрэгтэй.

Парламентын номын сангийн Мэдээлэл, судалгааны албанаас судалгааны тайлан, дүн шинжилгээ, мэдээлэл-лавлагаа, тооцоолол, биечлэн болон утсаар зөвлөгөө өгөх зэрэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хууль тогтоох үйл ажиллагааны бүх үе шатанд үзүүлж байна.

Судалгаа, мэдээллийг цахим болон хэвлэмэл хэлбэрээр гаргадаг бөгөөд Парламентын номын санд хадгалагдана. Номын сангийн мэдээлэл, судалгааны материалуудыг парламентын гишүүд, ажилтнууд, парламентын хороод, холбогдох бусад байгууллагууд ашиглана. Харин цахим хэлбэрээр Парламентын албан ёсны вэб сайт /<http://www.lop.parl.gc.ca/Content/LOP/ResearchPublications/government-e.htm>/-д олон нийтэд нээлттэй тавигддаг.¹⁵⁷

Ирланд улс

Тус улсын парламентын дэргэдэх Номын сан болон судалгааны үйлчилгээний алба нь тус албаны дүрэмд зааснаар Парламентын Төлөөлөгчдийн танхим, Сенатын танхим, хороод болон бие даасан гишүүдэд тэдгээрийн хууль тогтоох үйл ажиллагаанд нь дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор мэдээлэл хүргүүлэх, судалгаа шинжилгээ хийх үүргийг хүлээсэн.

Ирландын парламентын номын сан, судалгааны албаны анхдагч хэрэглэгчид нь парламентын дээд, доод танхимын төлөөлөгчид, хороод, тэдгээрийн ажлын албаны ажилтнууд байдаг. Дээд, доод танхимын гишүүн байсан хүмүүс болон Европын парламентын гишүүд зарим төрлийн судалгааны мэдээллээр хангагдах боломжтой.

“Гишүүдийн уншлагын танхим”-аас парламентын гишүүд, парламентын гишүүн байсан хүмүүс, Европын парламентын гишүүд, парламентын ажлын

¹⁵⁵ Австралийн парламентын номын сангийн үйл ажиллагааны тайлан http://www.aph.gov.au/About_Parliament/Parliamentary_Departments/Department_of_Parliamentary_Services/Publications/Annual_Report_2014-15/Part_4_The_Parliamentary_Library

¹⁵⁶ Library of Parliament Research Publications <http://www.lop.parl.gc.ca/About/Library/VirtualLibrary/ResearchPublications-e.asp>

¹⁵⁷ Library of parliamentary Annual Report 2015 http://www.lop.parl.gc.ca/About/Library/VirtualLibrary/AnnualReport/2015/pdf/annual-report_2014-2015-e.pdf

албаны ажилтнууд болон парламентын хорооноос бичгээр зөвшөөрөл авсанаас бусад хүмүүс үйлчлүүлэх эрх эдлэхгүй.¹⁵⁸

Ирланд улсын Парламентын Номын сан, судалгааны алба нь ямар үйлчилгээг хэрэглэгчдэд үзүүлдэг талаар дараах хүснэгтээс үзнэ үү.

Үйлчилгээ	Парламентын танхимын гишүүд, Хороод, ажлын албаны ажилтнууд, , намын судлаачид	Засгийн газрын гишүүд, яамдын албан тушаалтнууд	Парламентын гишүүн байсан хүмүүс болон Европын парламентын гишүүд	Парламентын сурвалжлагчид	Олон нийт
Эрх зүйн дүн шинжилгээний үйлчилгээ	Үзэх эрхтэй	/зохих төлбөрийг төлсний үндсэн дээр/	үгүй	/зохих төлбөрийг төлсний үндсэн дээр/	үгүй
Энгийн мэдээлэл	Үзэх эрхтэй	/зохих төлбөрийг төлсний үндсэн дээр/	үгүй	/зохих төлбөрийг төлсний үндсэн дээр/	үгүй
Захиалгат судалгаа	Үзэх эрхтэй	үгүй	үгүй	үгүй	/судалгааны асуудлаас хамаарна./
Номын сан, судалгааны үйлчилгээнээс түр ашиглах	Үзэх эрхтэй	Үзэх эрхтэй	үгүй	үгүй	үгүй
Мэдээллийн ур чадвар олгох сургалт	Үзэх эрхтэй	үгүй	үгүй	үгүй	үгүй
Уншлагын танхимаас лавлагаа гаргуулахаар хандах	Парламентын гишүүд, АА-ны ажилтнууд, намын судлаачдад зөвхөн материал бүрдүүлэх зорилгоор)	Үзэх эрхтэй	Үзэх эрхтэй	үгүй	үгүй
Номын сан, судалгааны албаны эмхэтгэл болон мэдээллийн цонход нэвтрэх	Үзэх эрхтэй	/зохих төлбөрийг төлсний үндсэн дээр/	/Зөвхөн гишүүдийн уншлагын танхим дотор/	/зохих төлбөрийг төлсний үндсэн дээр/	үгүй
Oireachtas.ie /Парламентын цахим хуудас дахь мэдээлэл/	Үзэх эрхтэй	Үзэх эрхтэй	Үзэх эрхтэй	Үзэх эрхтэй	Үзэх эрхтэй

¹⁵⁸ <http://www.oireachtas.ie/parliament/about/libraryresearchservice/>

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ

- Annual Report, Congressional Research Service, Library of Congress Fiscal Year 2015
- To the Joint Committee on the Library United States Congress Pursuant to Section 321,
- Public Law 91-510, Mary B. Mazanec Director, January 2016-
- <https://www.fas.org/sgp/crs/crs15.pdf>
- “Дэлхийн улс орнуудын парламентын ажлын алба” УБ, 2012 он, Улсын Их Хурлын Тамгын газрын Судалгааны төв.
- Research Service in Congress and Parliament. http://www.revparl.ca/11/4/11n4_88e
- Wissenschaftliche Dienste des Deutschen Bundestages. https://de.wikipedia.org/wiki/Wissenschaftliche_Dienste_des_Deutschen_Bundestages
- Bundestag:Fachinformationen und Analysen <http://www.bundestag.de/analysen>
- Аналитическое обеспечение деятельности Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации. [pravo.hse.ru\data](http://pravo.hse.ru/data)
- Исследования и экспертизы. <http://www.riigikogu.ee/ru/novosti-i-dokumenty/>
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Merkezi Yönetmeliği. <https://www.tbmm.gov.tr/genser/m35.html>
- Annual Report, Parliamentary Library. http://www.aph.gov.au/About_Parliament/Parliamentary_Departments/
- Library of Parliament Research Publications <http://www.lop.parl.gc.ca/About/Library/VirtualLibrary/ResearchPublications-e.asp>
- Library of parliamentary Annual Report 2015 http://www.lop.parl.gc.ca/About/Library/VirtualLibrary/AnnualReport/2015/pdf/annualreport_2014-2015-e.pdf
- Libraryresearchservice. <http://www.oireachtas.ie/parliament/about/>